

Treasurystatuut 2015 Gemeente Krimpenerwaard

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Treasurystatuut.....	7
I	Begrippenkader	7
II	Doelstellingen van de treasuryfunctie	9
	Risicobeheer	
III	Uitgangspunten risicobeheer	10
IV	Renterisicobeheer	10
V	Kredietrisicobeheer / schatkistbankieren.....	10
VI	Intern liquiditeitsrisicobeheer	11
VII	Valutarisicobeheer	11
	Gemeentefinanciering	
VIII	Financiering	12
IX	Langlopende uitzettingen.....	12
X	Relatiebeheer	12
	Kasbeheer	
XI	Geldstromenbeheer	13
XII	Saldo- en liquiditeitenbeheer	13
	Administratieve organisatie en interne controle	
XIII	Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle	14
XIV	Verantwoordelijkheden	14
XV	Bevoegdheden	16
XVI	Informatievoorziening	17
XVII	Inwerkingtreding	18
3	Memorie van toelichting	19

1. Inleiding

Onder treasury wordt verstaan het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

In de Gemeentewet en de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

De gemeente Krimpenerwaard onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Zij wenst haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparant en beheersbaar mogelijke wijze in te richten.

Het wettelijk kader

De Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen geven het bindende kader voor de uitoefening van de treasury van de gemeenten. De onderliggende regelingen zijn:

- de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo);
- de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden;
- het besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden;
- de regeling ontheffing gemeentelijke kredietbanken en nazorgfondsen.

Op grond van artikel 212 Gemeentewet is de gemeente verplicht een financiële verordening vast te stellen. Tevens dient een financieringsparagraaf op te worden genomen in de begroting en het jaarverslag. In de financiële verordening worden de kaders van het beleid vastgelegd.

Instrumenten treasury

- Het onderhavige treasurystatuut. In dit treasurystatuut is de "beleidsmatige infrastructuur" van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het treasurystatuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.
- Naast het treasurystatuut wordt ook jaarlijks de paragraaf financiering in zowel de (meer)jarenbegroting als in de jaarrekening opgenomen. Hierin worden de specifieke beleidsvoornemens en de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury besproken.

Randvoorwaarde treasurybeleid

Het treasurystatuut kent de kwalitatieve randvoorwaarde dat het bankieren met winstoogmerk door decentrale overheden niet is toegestaan. Het aangaan van leningen en het uitzetten van middelen evenals het verlenen van garanties en het verstrekken van geldleningen, zijn alleen toegestaan voor de uitoefening van publieke taak, en dus niet voor het behalen van rendement.

Leeswijzer

In het treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente geformuleerd.

In hoofdstuk 2 worden deze vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury:
risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer.

Tevens komen in hoofdstuk 2 de administratieve organisatie en interne controle van de treasury-functie aan de orde. Daarbij ligt het accent op de eenduidigheid omtrent de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Tot slot worden de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden.

In de Memorie van Toelichting (hoofdstuk 3) worden waar nodig de in het treasurystatuut opgenomen artikelen toegelicht.

2. Treasurystatuut

I Begrippenkader

Artikel 1.

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Autorisatie	Een zelfstandige, inhoudelijke afweging waarbij de overwegingen hiervan schriftelijk zijn vastgelegd.
- Belegging	Het uitzetten van eigen vermogen en andere financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar.
- Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde, zoals aandelen, leningen en obligaties. Belangrijke derivaten zijn: opties, futures en swaps. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.
- Drempelbedrag	Het bedrag van de overtollige middelen dat buiten de schatkist gehouden mag worden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75 % van de jaarlijkse begrotingsomvang met een maximum van € 500 miljoen.
- Financiële instelling	Een instelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden.
- Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen.
-Financieringsplanning	Een langjarige prognose van in- en uitgaande geldstromen, voortvloeiende uit de gemeentelijke investeringen, verstrekken van leningen aan derden en de financiering daarvan en de belegging van overtollige middelen.
- Garantie	Een borgstelling waarbij de gemeente zich tegenover een geldverstrekker verbindt een of meerdere vorderingen van een geldverstrekker op een debiteur te voldoen indien de debiteur niet aan zijn betalingsverplichtingen voldoet.
- Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).
- Intern liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.
- Intradaglimiet	Het maximale bedrag dat de gemeente per dag van de werkrekening schatkistbankieren ten laste van de rekening-courant bij de schatkist kan opnemen.
- Kasbeheer	Het beheer van de geldstromen en de daaruit voortvloeiende saldi en liquiditeitsposities tot één jaar.
- Kasgeldlening	Opname of uitzetting van geldmiddelen voor korte termijn (van 1 week tot 12 maanden).

- Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
- Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.
- Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.
- Liquiditeitenbeheer	Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar.
- Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid.
- Liquiditeitspositie	Het totaal van de rekening-courantsaldi, kasgeld- en daggeldleningen.
- Medium Term Note	Verhandelbare schuldbekentenis als onderdeel van een obligatielening, uitgegeven door een overheid.
- Onderhandse geldleningen	Leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij wordt vastgesteld.
- Publieke taak	Gemeenten kunnen uitsluitend leningen aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen voor de uitoefening van de publieke taak. De Wet fido geeft aan het begrip publieke taak een beperkte invulling. Bankactiviteiten, zoals het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen, worden hiertoe niet gerekend en zijn verboden. Overigens is het de raad van de gemeente die het kader van de publieke taak, binnen de normen van de Wet fido, bepaalt.
- Rating	De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier.
- Relatiebeheer	Het onderhouden van relaties met partijen die actief zijn op de financiële markten, waaronder banken en geldmakelaars.
- Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen.
- Renterisiconorm	De norm waarmee de vaste schuld – verminderd met verstrekte leningen – jaarlijks maximaal een renteherziening mag ondergaan. Voor gemeenten bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. Bedoeling van de renterisiconorm is het vermijden van renteschokken. Gemeenten die – per saldo – een schuld lager dan € 2,5 miljoen hebben, zijn vrijgesteld van deze verplichting.
- Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
- Rentervisie	Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling.

- Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden .
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen.
- Schatkistbankieren	Het aanhouden van overtollige middelen in de schatkist bij het ministerie van Financiën.
- Solvabiliteit	De mate waarin de organisatie op lange termijn aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het totaal vermogen.
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit drie deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer.
- Ufdo	Uitvoeringsregeling Wet financiering decentrale overheden.
- Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.
- Vaste schuld	Schuldtitels met een looptijd van minimaal één jaar en één dag.
- Vlottende schuld	Schuldtitels met een looptijd van maximaal één jaar.
- Wet fido	Wet financiering decentrale overheden

II Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2.

De treasuryfunctie van de gemeente Krimpenerwaard dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities en risico's, zodat te allen tijde in de behoefte aan financiële middelen kan worden voorzien;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.
5. Het genereren van informatie ter ondersteuning van het te voeren treasurybeleid en de af te leggen verantwoording over het gevoerde beleid.
6. Het waarborgen dat de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van treasury duidelijk worden geregeld.
7. Het voorkomen van over- en onderfinanciering.

Risicobeheer

III Uitgangspunten risicobeheer

Artikel 3.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag leningen of garanties uitsluitend verstrekken uit hoofde van de “publieke taak”, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij. De gemeenteraad bepaalt de publieke taak;
2. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut. Het is niet toegestaan middelen aan te trekken met het enkele doel deze tegen een hoger rendement uit te zetten;
3. Het gebruik van derivaten is toegestaan maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's. Alvorens een derivatentransactie wordt afgesloten wint de gemeente het advies in van een extern adviseur;
4. Het uitzetten van geldmiddelen in de vorm van deelnemingen in rechtspersonen, maatschappen en verenigingen, zoals opgenomen in artikel 160 van de Gemeentewet, is alleen toegestaan op basis van een besluit van de raad dat de vereiste goedkeuring heeft van de provincie.

IV Renterisicobeheer

Artikel 4.

De gemeente Krimpenerwaard voert het renterisicobeheer als volgt uit:

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido, tenzij de toezichthouder ontheffing heeft verleend;
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido, tenzij de toezichthouder ontheffing heeft verleend;
3. Nieuwe leningen, uitzettingen en vervroegde aflossingen op bestaande leningen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning;
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening / uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de gemeente naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen / uitzettingen.
6. De rentevisie van de gemeente wordt jaarlijks opgesteld op basis van de rentevisie van vooraanstaande financiële instellingen en opgenomen in de paragraaf Financiering van de beleidsbegroting en het jaarverslag.

V Kredietrisicobeheer / schatkistbankieren

Artikel 5.

Alle overtoollige liquide middelen (boven het drempelbedrag) van de gemeente Krimpenerwaard worden belegd bij de staat conform het reglement van het schatkistbankieren.

De volgende onderwerpen zijn uitgezonderd van het schatkistbankieren:

- Het drempelbedrag wat gelijk is aan 0,75% van de jaarlijkse begrotingsomvang met een maximum van € 500 miljoen.
- Middelen die aangehouden worden bij derden vanuit de publieke taak;

- Leningen aan andere decentrale overheden behoudens als met deze decentrale overheid een toezichtrelatie bestaat;
- Bestaande beleggingen van voor 18.00 uur op 4 juni 2012.
 Bij deze beleggingen dienen financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) onder Nederlands of Europees toezicht te vallen (zoals De Nederlandsche Bank of de AFM).
 De rating van de financiële instellingen moet ten minste een A-rating zijn. Deze rating moet zijn afgegeven door twee van de volgende erkende ratingbureau's: Moody's, Standard & Poors, Fitch of DBRS;

VI Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 6.

De gemeente beperkt haar liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een liquiditeitenplanning, waarbij rekening wordt gehouden met zowel de korte en de lange termijn liquiditeit. De liquiditeitenplanning wordt regelmatig bijgesteld op basis van realisaties en hernieuwde prognoses.

VII Valutarisicobeheer

Artikel 7.

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in de euro's .

Gemeentefinanciering

VIII Financiering

Artikel 8.

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's te beperken en het renteresultaat gunstig te beïnvloeden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorwaarden van de geldende financieringsovereenkomst met de nv Bank Nederlandse Gemeenten. De offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd;
5. Het aantrekken van financieringen met het oogmerk deze winstgevend weg te zetten is niet toegestaan.
6. Zo spoedig mogelijk na het afsluiten van een geldlening wordt het College van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad daarvan in kennis gesteld.

IX Langlopende uitzettingen

Artikel 9.

Alle overvloedige liquide middelen (boven het drempelbedrag) van de gemeente Krimpenerwaard worden belegd bij de staat conform het reglement van het schatkistbankieren (ten aanzien van schatkistbankieren wordt verwezen naar artikel 5 van dit statuut).

X Relatiebeheer

Artikel 10.

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste eens in de vier jaar beoordeeld;
2. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht¹-toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer;
3. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

¹ Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

Kasbeheer

XI Geldstromenbeheer

Artikel 11.

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank;
3. Uitsluitend een kas aangehouden bij het Klant Contact Centrum (KCC) in Stolwijk en het zwembad in Schoonhoven;
4. De kashouder verplicht de door hem of haar beheerde gemeentegelden beperkt te houden door regelmatige afstorting hiervan naar een bankrekening van de gemeente.

XII Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 12.

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de geldstromen binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet niet overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening-courant.

Administratieve organisatie en interne controle

XIII Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 13.

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle.

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
2. De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
 - a. de uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
 - b. de treasuryactiviteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
 - c. de risico's worden beheerst;
 - d. de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn;
 - e. de interne controle omvat in ieder geval de beleidsvaststelling, de uitvoering, de vastlegging, de rapportages en de toepassing van het treasurystatuut.
3. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
4. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - a. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd;
 - b. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
 - c. de uitvoering en registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.
5. De transacties worden onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;
6. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestiging van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
7. Na ontvangst van de transactiebevestiging wordt de transactie steekproefsgewijs gecontroleerd door de functionaris die belast is met de interne controle.

XIV Verantwoordelijkheden

Artikel 14.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	• Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, beleidskaders en limieten; • Het vaststellen van de paragraaf Financiering in begroting en jaarrekening; • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan; • Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid; • Vaststellen van de publieke taak.
College van B & W	• Het vaststellen van (wijzigingen in) het treasurystatuut; • Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het achteraf bekrachtigen van de afgesloten transacties; • Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid.

Functie	Verantwoordelijkheden
Portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (politieke verantwoordelijkheid).
Controller	• Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury; • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren aan het college van B&W.
Adviseur Financiën (comptabele)	• Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de paragraaf Financiering; • Het zorgdragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten; • Het rapporteren aan B&W over de uitvoering van het treasurybeheer; • Het afleggen van verantwoording aan het college van B&W.
Afdelingsmanagers	• Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun dienst aanlevert aan afdeling Financiën met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten.
Budgethouders	• Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan de afdeling Financiën; • Het fiatteren van betalingen ten laste van hun budgetten.
Adviseur Financiën belast met het beheer van treasury	• Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten conform dit treasurystatuut en de paragraaf Financiering worden uitgevoerd en de transacties dienen geautoriseerd te zijn door het afdelingsmanager Financiën; • Het opstellen van de rentevisie; • Het opstellen en bijhouden van de liquiditeitenplanning; • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de kassier; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het adviseren van de afdelingen over de financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het afleggen van verantwoording aan het afdelingsmanager Financiën over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.

Medewerker Financieel beheer (kassier)	• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; • Het zorgdragen voor de juiste en tijdige aanlevering van informatie in het kader van schatkistbankieren; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het rapporteren aan het afdelingshoofd Financiën belast met controle over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Financiële administratie	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie;
Medewerker Financieel beheer belast met de interne controle	• Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan het afdelingshoofd Financiën; • Het afleggen van verantwoording aan de controller over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Externe accountant	• Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

XV Bevoegdheden

Artikel 15.

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiatting.

	Bevoegd functionaris (voorbereiding)	Bevoegd functionaris (autorisatie)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van geld (conform artikel 5)	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
2. Het aantrekken van geld via daggeld of kasgeld (conform artikel 12, lid 3)	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
3. Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Betalingsfiatteur (kassier)	Adviseur Financiën (comptabele)
Bankrelatiebeheer		
4. Bankrekeningen openen / sluiten / wijzigen	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
5. Bankcondities en tarieven afspreken	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
Risicobeheer		
6. Het afsluiten van derivatentransacties	Adviseur Financiën (Treasurer)	College van B&W

	Bevoegd functionaris (voorbereiding)	Bevoegd functionaris (autorisatie)
Financiering en uitzetting		
7. Het vaststellen van kredietfaciliteiten	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
8. Het aantrekken van langlopende middelen (conform artikel 8, lid 3)	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
9. Het uitzetten van langlopende middelen (conform artikel 9)	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelingsmanager Financiën
10. Het verstrekken van / het garant staan voor leningen aan derden uit hoofde van de bij de begroting vastgestelde publieke taak	Adviseur Financiën (Treasurer)	College van B&W
11. Het verstrekken van / het garant staan voor leningen aan derden waarvan de publieke taak niet bij de begroting is vastgesteld.	College van B&W	Gemeenteraad

XVI Informatievoorziening

Artikel 16.

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie- verstrekker	Informatie- ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Dagelijks	Afdelings- managers	Adviseur Financiën (Treasurer)
2. Liquiditeitenplanning en rente-ontwikkelingen	Kwartaal	Adviseur Financiën (Treasurer)	Afdelings- manager Financien
3. Beleidsplannen treasury in paragraaf Financiering van de begroting	Jaarlijks	Adviseur Financiën (Treasurer)	Gemeenteraad
4. Evaluatie treasuryactiviteiten in paragraaf Financiering van de jaarrekening	Jaarlijks	Adviseur Financiën (Treasurer)	Gemeenteraad
5. Voortgang onderdelen paragraaf Financiering via de bestuursrapportages	Twee keer per jaar	Adviseur Financiën (Treasurer)	Gemeenteraad

XVII Inwerkingtreding

Artikel 17.

Dit treasurystatuut treedt in werking op de dag na bekendmaking. Met de inwerkingtreding van dit statuut komen de volgende statuten te vervallen:

- Treasurystatuut 2001 gemeente Nederlek;
- Treasurystatuut 2010 gemeente Schoonhoven;
- Treasurystatuut 2011 gemeente Ouderkerk;
- Treasurystatuut 2012 gemeente Bergambacht;
- Treasurystatuut 2013 gemeente Vlist.

Aldus vastgesteld in de collegevergadering van 20 mei 2015.

Het college van burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
De secretaris, de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga

mr. T.P.J. Bruinsma

Memorie van toelichting

In dit treasurystatuut wordt het treasurybeleid van de gemeente op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in artikel 2). Vervolgens wordt in het treasurystatuut aangegeven binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelswijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet fido. Middels de limieten en richtlijnen wordt het “risicoprofiel” van de gemeente bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De paragraaf Financiering in de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het statuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven. De paragraaf Financiering in het jaarverslag geeft een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

- Artikel 2 In artikel 2 worden de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente weergegeven, hieronder worden deze doelstellingen afzonderlijk toegelicht.
- Artikel 2 lid 1 In de eerste plaats dient de treasury ervoor te zorgen dat de gemeente “duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities”. De treasury dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daar bij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.
- Artikel 2 lid 2 De gemeente loopt de volgende financiële risico's: renterisico's, kredietrisico's, interne liquiditeitsrisico's en valutarisico's. Het is de taak van de treasury dergelijke risico's zo veel mogelijk te beperken. In de artikelen 4 tot en met 7 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
- Artikel 2 lid 3 De derde doelstelling van de treasuryfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheeren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.
- Artikel 2 lid 4 De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente geen middelen onbenut laat en streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's, de treasuryfunctie is immers geen winstgerichte afdeling. Binnen het risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en dit treasurystatuut kan desondanks worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.

- Artikel 2 lid 7 Zowel over- als onderfinanciering kost rente. Beiden moeten dus zoveel als mogelijk voorkomen worden.
- Artikel 3 lid 1 De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot treasury. Dit betreft enerzijds de “publieke taak” waarvoor leningen en garanties dienen en anderzijds het prudente karakter van (overige) uitzettingen. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen “uit hoofde van de publieke taak” en het uitzetten van middelen “uit hoofde van treasury”.
- De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: “Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak. Maar de vraag wat een publieke taak is, valt niet zo gemakkelijk te beantwoorden. De definitie van een publieke taak is dat een ieder deze taak nodig heeft om in de samenleving te kunnen functioneren of leven. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak”. In dit licht is het dus niet de afdeling Financiën die het politieke besluit voor dergelijke garanties en leningen voorbereidt. Wel wordt geadviseerd dat het gemeentebestuur advies van de afdeling Financiën (in het licht van haar expertise) inwint alvorens een beslissing te nemen t.a.v. het verstrekken van leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak.
- De afdeling Financiën adviseert over bijvoorbeeld financieringsvoorwaarden en de implicaties van de betreffende aanvraag voor de totale financiële positie van de gemeente. Daarnaast is het van belang dat de afdeling Financiën de betreffende aanvraag opneemt in de liquiditeitenplanning.
- Artikel 3 lid 2 Conform de Wet fido, dienen uitzettingen “uit hoofde van treasury” (zie toelichting artikel 3 lid 1) een prudent karakter te hebben.
- In de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen wordt het begrip “prudent” nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet fido en de memorie van toelichting op de Wet fido). Bankachtige activiteiten – het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen – zijn als gevolg van deze bepaling verboden. De richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet fido.
- De limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen uit hoofde van treasury te garanderen en hebben derhalve geen betrekking op (eventueel) verstrekte leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” van de gemeente.
- Artikel 3 lid 3 Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren. De Wet fido stelt dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico's.
- Gezien de (mogelijke) complexiteit van derivaten en de beperkte kennis binnen de organisatie omtrent dergelijke instrumenten, zal vooraf advies worden ingewonnen van een onafhankelijke adviseur.

- Artikel 3 lid 4 Artikel 160, lid 2 van de Gemeentewet:
- Het college besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
- Artikel 160, lid 3 van de Gemeentewet:
- Een besluit als bedoeld in het tweede lid behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten. De goedkeuring kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
- Artikel 4 lid 1 Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente;
- Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).
- Artikel 4 lid 2 Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. Begin 2009 is de geactualiseerde Wet fido in werking getreden. Hiermee is een nieuwe berekeningsmethodiek voor de renterisiconorm van kracht geworden. De nieuwe norm is, evenals de kasgeldlimiet, gekoppeld aan het begrotingstotaal. De renterisiconorm heeft alleen betrekking op het totaal van de begroting van het komende jaar en betreft 20% van het begrotingstotaal (zie artikel 6 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).
- Artikel 4 lid 3 Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt bedragen slechts te lenen cq. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig respectievelijk beschikbaar zijn.
- Artikel 4 lid 5 Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente van een uitzetting vast is) van uitzettingen, wordt de invloed van een rentedaling op de renteresultaten gespreid over meerdere jaren. Deze spreiding is slechts mogelijk indien uit de liquiditeitenplanning blijkt dat middelen gedurende een langere periode beschikbaar zijn
- Artikel 4 lid 6 Een rentevisie is een toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de gemeente haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële instellingen, zoals de huisbankier. Afstemming van het beleid op de rentevisie betekent bijvoorbeeld het uitstellen van

uitzettingen met een lange looptijd op het moment dat men een rentestijging verwacht.

Artikel 5 De wet verplicht schatkistbankieren is op 15 december 2013 van kracht geworden. Tegelijkertijd met de wet is een ministeriele regeling van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid krijgt met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat verder onder meer de verplichting voor decentrale overheden een tussenrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat aan de verplichting tot deelname aan schatkistbankieren kan worden voldaan.

Het wetsvoorstel verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de Wet fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan.

Artikel 6 Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de gemeente gelden voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de gelden (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen (bijvoorbeeld een obligatie). In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.

Ter beperking van dit risico baseert de gemeente haar financiële transacties op een liquiditeitenplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland.

In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de gemeente en de hieraan verbonden mogelijke financiële gevolgen. Het is daarom van groot belang dat de afdeling Financiën juist, tijdig en volledig wordt geïnformeerd door de overige afdelingen over de financiële gevolgen van hun voorgenomen activiteiten.

Artikel 8 lid 4 In de financieringsovereenkomst met de nv Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is ten aanzien van de financiering een gehoudenheidsclausule met rebound opgenomen. In geval van een voordeliger aanbieding van een andere partij krijgt BNG de gelegenheid haar eerst afgegeven voorwaarden aan te passen. Als BNG dat doet en daarmee goedkoper dan of gelijk is aan de meest voordelige andere aanbieder, is de gemeente gehouden de offerte van BNG te accepteren.

Artikel 8 lid 5 Het aantrekken van gelden met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door artikel 2 lid 2 van de Wet fido nadrukkelijk niet toegestaan.

Artikel 10 lid 1 Op het gebied van relatiebeheer beoogt de treasury het realiseren van zo gunstig mogelijke condities voor de door haar af te nemen diensten. Teneinde structuur aan te brengen in de momenten waarop

	de beoordeling van bankrelaties plaats heeft, is opgenomen dat deze beoordeling minimaal eens in de vier jaar plaats moet hebben.
Artikel 10 lid 3	Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder de “tegenpartijen”. De vereisten van lid 2 zijn voor tussenpersonen dan ook niet van toepassing. Teneinde dit te ondervangen stelt de gemeente voor tussenpersonen als eis dat zij onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) staan en daarvan een vergunning als makelaar hebben ontvangen.
Artikel 11 lid 1	Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op bepaalde verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (cq. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.
Artikel 11 lid 2	Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat de kosten van het overboeken van middelen tussen verschillende banken worden vermeden.
Artikel 12 lid 1	Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de gemeente bij één bank aanhoudt opgenomen in een rentecompensatiecircuit. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.
Artikel 12 lid 3	In dit lid worden limitatief de mogelijke korte termijn financieringsinstrumenten benoemd. De term <i>daggeld</i> (ook wel callgeld genoemd) staat voor een opgenomen of uitgezette lening voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. <i>Kasgeldleningen</i> zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal 2 jaar) en tegen een vast rentepercentage. <i>Kredietlimiet op de rekening courant</i> betreft de mogelijkheid debet (“rood”) te staan op de rekening courant.
Artikel 13	Bij de treasuryfunctie zijn veel personen en organen betrokken. Het statuut legt expliciet het delegatie- en mandateringspatroon vast, in casu welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Met het oog op de omvang van de transacties en de hiermee samenhangende risico's, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen teneinde een transparante functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering en tussen de administratie en controle op financiële transacties.
Artikel 14	De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen die binnen de gemeente betrokken zijn bij de treasuryactiviteiten zijn in artikel 14 respectievelijk artikel 15 beschreven. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hiertoe dienende documenten (mandaten, besluiten e.d.). Deze verantwoordelijkheden dienen te worden gecommuniceerd naar de betrokkenen.
Artikel 15	De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het bestuur van de gemeente. Teneinde niet onnodig te worden belast

met het dagelijkse treasurybeheer draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.

- Artikel 16 De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening wordt gewaarborgd voor: *operationele informatie* (punt 1 en 2), *beleidsmatige informatie* (punt 3) en *verantwoordingsinformatie* (punt 4 en 5). Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste voorwaarden voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de gemeente .
- Artikel 16 pt. 1 Diensten dienen “incidenteel” informatie te verschaffen op de momenten waarop zich significante wijzigingen voordoen in hun verwachtingen omtrent tijdstip of omvang van toekomstige betalingen of ontvangsten (bijv. bij uitstel van een grote investering).